

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A közéletmezés kérdése.*

Forrás: *Pesti hírlap*

Bp.

1915 X.20

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő *1915 4*

Személy

Helyszám

A közéletmezés kérdése.

A közgyűlés által kiküldött tizes-bizottság, amely a hangzatos népelelmezési bizottság címmel ültette ki magát, kedden este ismét üléselt. Sokat beszéltek a husról, zsirról, szalonnáról, hentesárúkról, disznókról, vajról, tejről és a sok beszéd dacára sem tudtak a meglevő készleteknek ártani, az igaz, hogy használni sem. A helyzet egy parányival sem javult és ha a tizes bizottság azt hiszi, hogy beszédekkel és nyilatkozatokkal eleget tesz a kötelességének, hát akkor alaposan téved, mert a sok beszédűl a polgárság nem lakik jól, legfőlebb megcsömörödik.

Egyetlen érdemleges, — de szintén vajmi keveset érő — dolog a tanács előterjesztése volt, amit aztán el is fogadtak. Észszerint a főváros a több ezer darab hizlalt sertésűt levágja, a husrészeket egyszerre nagyobb mennyiségekben fogja árusítani, a szalonnát pedig elraktározza élre. Ugy a husnak, valamint a szalonnának az árusítása az élelmiszerüzem harminc bódéjában fog történni és ha ez kevésnek bizonyul, akkor henteseknek is adnak majd kontrol mellett bizonyiba árut. Elhatározták, hogy a sertés-akció folytatása céljából újabb tízezer darab sovány sertésűt vásárolnak. Kimondották, hogy a disznóhust további intézkedésig kilogrammonként egy coronával olcsóbban fogják árusítani, mint a hentesárusok. A zsirra nézve bevárják a kormány részéről kilátásba helyezett maximálást, továbbá a tej és a vaj dolgában is a kormánytól kívánnak sürögős és erélyes intézkedést, mert a város egy-

magában, hatalmi eszközök híján, tehetetlen. Az ülés felolvasása a következő volt:

A sertéshus értékesítése.

Dr. Bárczy István polgármester bejelenti, hogy a napirend első tárgya a *sertések értékesítési módja*.

Folkusházy tanácsnok: A sertésakció célja az volt, hogy a főváros husellátásának terén a nagyobb zavarokat lehetőleg elkerüljük. Először 10.000 sertésűt vásároltunk, aztán annyira emeltük a létszámot (27.000 darab), hogy a lakosság egy havi ellátása biztosítva legyen. A mai megcsappant létszám circa 12.000 darab, a többi ta-

valy ösztől ez évi augusztusig kisebb részletekben az élelmiszerüzemnek és a henteseknek bocsátották viszontelárusítás céljából rendelkezésre. Minthogy pedig nemcsak hus, hanem zsirkalamítás is van, ezért most a sertésűt levágjuk, a húst eladjuk, a zsirt pedig visszatartjuk és ezzel részint szaporítjuk a készletet, másik részét pedig a közönség, intézmények és kórházak rendelkezésére. A sertésűt sokkal nagyobb tempóban fogjuk ezután levágni, mert a sertéshus elárusítását a lóhúsmezárszékében is értékesíteni akarjuk, hogy a lakosság a nagymennyiségű huskészletet elfogyaszthassa. A szalonnát és zsirt november végéig gyűjtjük és decembertől február elejéig fogjuk rendszeresen értékesíteni. Kétségtelen, hogy az őszi kukorica-termés következtében január végén a zsir ára olcsóbb lesz. Ezt a körmánya is elősegíti föltétlenül. Két és fél hó alatt 10.000 sertésűt vágunk le, ami 100 vagon zsirnak felel meg, ezenfelül még 40 vagon zsirkészlete van a fővárosnak. Ez a 140 vagon zsirt január végéig elegendő a zsirkalamítás elhárítására, annyival is inkább, mert hiszen a zsir árát közben maximálni fogják. Eddig 15.310 sertésűt értékesítettünk kizárólag budapesti hentesel útján a piaci áraknak megfelelően.

Vázsonyi: Hogy adjuk el a disznóhust? Mert ennek semmi kontrolját nem látom. Leghelyesebb, ha a húst mi közvetlenül az élelmiszerüzemeink útján értékesítjük és pedig a mai piaci áraknál alacsonyabban; a kellő kontrol mellett lehet hentesek útján is az árut — mint bizományt — a főváros által megszabott áron eladni.

Folkusházy: Árszabályozó hatással a sertéshus eladásnál azért nem voltunk, mert ehhez nem volt elég készletünk. Ehhez heti 900 sertés kellett volna és mi hetenkint csak 300—400 sertésűt adhattunk el. A hizlálási processzus egy nagyobb akciót soha sem engedett meg.

Az élelmiszerüzem igazgatója, Reich Samu felvilágosításként előadja, hogy a vállalata eddig összesen 941.000 kilogramm kolbászárut és 535.000 kilogramm hentesárut értékesített, ezenfelül 68 kórházat látott el hussal. Ehhez naponként 70—80 disznóűt használt föl.

Folkusházy: Most újabb 10.000 darab sertésűt akarnak venni, hogy azokat két hónap múlva ismét piacra dobhassuk. Ez lesz az akció második része.

Glücksthal Vázsonyival szemben Bárczy nézetén van, vagyis a mellett, hogy a jövőben a sertéshust kizárólag fővárosi bódékban árusítsák és a henteseket ne vegyék igénybe.

Horváth A. János azt szeretné, ha nem húst, hanem hetenként 5—600 darab élő sertésűt árusítanának, ilyképpen lényegesen le tudnánk nyomni az árakat is.

Folkusházy: Ez azzal a veszedelemmel jár, hogy a zsir nem marad a kezünkben.

Glück Frigyes szerint a sertésakcióűt föltétlenül folytatni kell, mert ezzel a husinséget valamennyire enyhíteni lehet. Sonkagyárra is szükség van, mert cseh-sódart se igen kaphatunk már és amit adnak, annak kilója már 16 korona.

Folkusházy Vázsonyinak ama kívánságára,

Szerző: .....

Cím: .....

hogy a disznóhúst olcsóbban árussítsa a főváros, mint a napiár, kijelenti, hogy ez így is van, mert a főváros már eddig is nem kevesebb mint két millió korona haszonról mondott le.

Dr. Platthy György: Főfeladat, hogy legyen hus és zsír, a második az árszabályozás. Mint-hogy a tanács is ezt akarja, javaslatát elfogadom. Aggályom van azonban, hogy ha egyszerre sok húst dobunk a piacra, lesz-e vevő? A másik megjegyzésem az, hogy lehetőleg ne zsirt, hanem szalonnát árussítsunk, mert ez gazdaságosabb. Kívánatosnak tartja a husvásárpénztár működését felülvizsgálni az áralakulás, értékesítés stb. szempontjából.

A bizottság az indítványt elfogadja és kiküldte az albizottságot.

Dr. Bárczy István polgármester határozatként kimondja, hogy a főváros a disznóhúst élelmiszerüzemei útján értékesíti és csak a főváros legét adja bizományba henteseknek megfelelő ellenőrzés mellett és egyelőre a napiáraknál egy koronával alacsonyabban; folytatni kell a sertésakciót, vagyis a sovány sertések vásárlását és hizlalását.

A vásárpénztár mulasztása.

Vázsonyi: Kérem a vásárpénztár igazgatóját, igaz-e, hogy szeptemberben nagyobb mennyiségű zsirt adott el egy fővárosi kereskedőnek, aki aztán azt Laibachban értékesítette? Ha igaz, ezt kellően elítélni nem lehet.

Bárczy polgármester: Én ennek a megvizsgálását már elrendeltem.

Demkó vásárpénztári igazgató: Tényleg eladtunk így két vaggot a Reich és Schlesinger-cégnek és elmulasztottuk kikötni, hogy ezt ne külföldre adja tovább,

A zsírértékesítés.

Folkusházy: Legegyszerűbb értékesítési mód, ha olvasztani való szalonnát és hájat adunk el közvetlenül a közönségnek az élelmiszerüzem útján. (Helyeslés.)

Hogy ez a szalonna aránylagosan jusson el a közönséghez, ennek egyik módja a zsírjegy volna, de ezt végtelenül nehéz megvalósítani.

Bárczy: Ezt a kérdést ugyanis függővé kell tenni a maximális áráktól, addig pedig meddő minden vita. (Helyeslés.)

Vázsonyi: Az élelmiszerbódék kevesek, az árusító helyeket bizományi uton és kellő kontrol mellett föltétlenül szaporítani kell, különösen a külső vidékeken; a mostani tolongást és akrobata-mutatványokkal kapcsolatos zsirelárusítást meg kell szüntetni.

A hus és a szegények.

Folkusházy: Kérdés, hogy adjunk-e el jövőre is intézményeknek húst és zsirt?

Bárczy: Föltétlenül, mert pl. a népházak, népkonyhák kénytelenek lennének beszüntetni a működésüket.

Platthy: Ugy van, hiszen kötelességünk is a szegény embereket ellátni. A szegény társadalomnak segítségére kell lennünk egyáltalán az élelmiszerek megszerzésében és pedig lehetőleg önköltségi áron.

A vaj ára.

Folkusházy: Fölmertült a kérdés, hogy maximáljuk-e a vaj árát? Kényes a kérdés, mert az importot ez által elveszítjük. Mindenesetre helyes, ha fölkérjük a kormányt, hogy foglalkozék a kérdéssel, mert ma már 10 korona a vaj kilója és attól lehet alaposan tartani, hogy ez az emelkedés karácsonykor növekedni fog.

Vázsonyi: A vajkérdés összefüggésben van a tejkérdéssel. Magas vajárak mellett a tej kevesebb lesz.

Bárczy: A pénteki ülés tárgya lesz a tejkérdés.

Platthy: A vaj dolgában jó lenne egy kis közgazdasági akciót indítani, mert a maximálás csak ultima ráció.

Az ülést hét óra után befejezték. Pénteken tovább fognak beszélni . . .